

kunne gøre Fyldest der, naar det ligger skjult, saa synes jeg, at vi andre maa bøje os derfor og anbringe Haubitserne et Sted, hvorfra de kunne betjene dem og lede deres Ild paa en fyldestgørende Maade. Der blev henvist til Forhandlingerne i Folketinget. Jeg mener ikke, at disse Forhandlinger kunne være saaledes bindende, og jeg mener ikke, at de Forudsætninger, der have været betonedede, kunne have slaaet alting saaledes fast, at det udelukker denne ringe Flytning af Fortet, som man i alle andre Tilfælde vilde betragte som en Selvfølge, naar de sidste Undersøgelser vise dens Nødvendighed.

Naar det ærede 4de Medlem for 9de Kreds (Harald Jensen) udtalte sin Gru over Projektilernes Virkning, maa det ærede Medlem ikke tro, at man, fordi man er militær, ligefrem nyder denne Virkning som en Behagelighed. Men det gaar nu engang saadan til i Krigen, at enten er det mig, eller ogsaa er det dig. Hvad vi forsømme at udøve i Virkning overfor Fjenden, vil han sandelig ikke forsømme at udøve i Virkning overfor os, og den Skade, vi tilføje ham, bliver absolut en Formindskelse af den Skade, han tilføjer os. Hvad vi spare Fjenden for, maa vi betale med vort eget Blod. Saa sagde det ærede Medlem, at hvis man skulde stemme om, hvorvidt Fortet skulde bygges eller ikke, vilde han stemme for, at det ikke skulde bygges. Ja, det ved jeg godt; men da det nu ikke drejer sig om det, kan jeg ikke indse, hvorledes det kan genere det ærede Medlem saa meget, at gaa med til den Udtalelse, at naar vi ikke kunne slippe for dette Fort, som det ærede Medlem og hans Parti helst vilde være fri for, saa er det dog bedst at lægge det, hvor det kan gøre Fyldest, fremfor paa et Sted, hvor det gør mindre Fyldest. Men naar det ærede Medlem betonedede, at saa kunde Ministeren og hans Sagkundskab lige saa godt være eneraadende; synes jeg, at det er et Fejlsyn. Det er slet ikke det, jeg har forlangt. Det eneste, de skulle være eneraadende over, er den nøjere Bestemmelse af, hvorledes de Krav, der en Gang ere stillede af Lovgivningsmagten, skulle fyldestgøres, en ringe Flytning af et Værk, hvis Be-

skaffenhed og Bestemmelse, Opførelse og Pris er vedtaget.

Den højtærede Minister bebrejdede mig, tilsyneladende med nogen Ret, at jeg ikke havde gjort disse Indvendinger i 1909, da Forsvarsløvene vare til Behandling. Men denne tilsyneladende Ret er dog i Virkeligheden en ikke saa ganske lille Uret. Hvis den højtærede Minister kan huske, at vi her i Landstinget til hele vor Udvalgsbehandling af 11 store Lovforslag havde siger og skriver 12 Dage, saa vil han jo ikke kunne forlange, at vi skulde have været i Stand til at fordybe os i og udforske hver eneste Enkelthed. Jeg maa endvidere sige, at jeg havde Opmærksomheden henvendt paa den Debat, der var ført i Folketinget, og fandt den højt uheldig; men saavel jeg som andre fandt, at vi ikke burde røre ved den, for det første for ikke at berede den daværende Forsvarsminister unødigt Vanskelighed, og for det andet, fordi vi ansaa det for en Selvfølge, at den endelige, nøjagtige Bestemmelse af disse Værkers Plads vilde finde Sted udelukkende under saglige og tekniske Hensyn, og at en saadan Debat paa ingen Maade kunde blive til Hinder derfor. Med mere Ret kunde man maaske have bebrejdet mig, at jeg ikke har ført Sagen frem under Finanslovbehandling. Ogsaa den Gang stod jeg imidlertid endnu væsentligt i den samme Formening; men dertil kom en anden Ting, nemlig, at Detaillerne med Hensyn til, hvorledes disse Haubitser virke og betjenes, var mig ikke fuldt saa oplyste den Gang som nu. Det er det, jeg har betonet atter og atter, at kun Kystartilleriet, de Mænd, der betjene Haubitserne, fuldt ud vide Besked dermed. Denne Bemærkning har ogsaa sin store Betydning overfor Vurderingen af de Forslag, der tidligere ere komne frem. Hvorledes det er gaaet til, skal jeg ikke sige noget om, men hvad der er fremkommet i September 1909, bl. a. Forslaget af 3. September 1909, maa absolut betragtes som en foreløbig Projektering, der endnu er tilgængelig for Småændringer, saafremt senere Undersøgelser gøre dem nødvendige, og jeg er temmelig sikker paa, at Kystartilleriets Officerer ikke have tiltraadt denne Udtalelse, dette Forslag om, at Fortet skulde ligge der. Og hvis det har